

til Anvendelse, at hvis Bodmerikreditor har handlet i god Tro paa Skipperens Besøjeelse til at optage Laanet, bevarer han sin Ret; men her er det særegne til Stede, at det i § 176 paalægges Skipperen forinden Bodmerilaans Optagelse nøjagtig at oplyse de Omstændigheder, som nødfage ham til at optage Laanet, saavidt ske kan ved Skønsforretning efter § 41 over Skib og Ladnings Tilstand og ellers ved Erklæringer af Konjul eller anden Myndighed, hvoraf følger, at, naar saadanne Oplysninger eller Bevisligheder ikke ere tilvejebragte, vil Kreditor ikke kunne høres med en Paastand om at have ydet Laanet i god Tro, medmindre han godtgør, at der ikke desto mindre have været Omstændigheder til Stede, som virkelig maatte gøre det antageligt for ham, at Skipperen var berettiget til at optage Laan paa Bodmeri. I de almindelige, i § 49 omtalte Tilfælde, hvor Skipperen maa rejse Penge til Rejsens Udforelse m. v., kan der ikke som en almindelig Betingelse opstilles en Fordring om, at Skipperen ved Skøn eller Myndigheds-Erklæringer skal oplyse Nødvendigheden af og dermed Berettigelsen til at gøre Pengelaan eller sælge af Godset; der maa man lade sig nøje med som Betingelse for Laangivers eller Købers Ret at opstille den almindelige Fordring, at han efter Omstændighederne maa antages at have handlet „i god Tro“, o: paa Skipperens Berettigelse.

At det ligger udenfor Skipperens Fuldmagt — der væsentlig gaar ud paa at kunne foretage hvad der er nødvendigt for Rejsens Nøje — at sælge Skibet, er temmelig indlysende. Fra Reglen herom, der findes udtalt i § 50, gøres der dog i Paragraffen den vel forstaaelige Undtagelse, at Skibet maa sælges, naar det er bleven erklæret for uistandsætteligt efter lovlig Besigtigelse, jfr. § 41; Tredjemand, der vil hævde Salgets Gyldighed, maa altsaa bevise, at saadan Erklæring (Kondemnation) har fundet Sted. Paragraffen foreskriver derhos, at Salget skal ske ved offentlig Auktion, dels fordi det paa denne Maade maa antages bedst at udbringes til sin virkelige Værdi, hvad der bl. a. ogsaa er af Betydning af Hensyn til Søpanthavernes Ret, jfr. § 271, dels fordi der ved Kollusioner mellem Skipper og Tredjemand sikrest kunne forebygges.

So mere betroet Skipperens Stilling er og jo større hans almindelige Bemyndigelse til at handle paa Kederiets Vegne, desto naturligere er det, at Skipperen saavidt muligt stadig bør staa i Forbindelse

med sit Kederi, gøre Meddelelse til dette om alt, hvad der foresalder, som kan være af Vigtighed og Interesse for Kederiet, samt indhente dets Ordre. Hvad der i denne Henseende udtales i § 52 trænger derfor ikke til nogen nærmere Begrundelse; det kan dog bemærkes, at om end Undladelsen af at efterkomme den Skipperen saaledes paahvilende Forpligtelse ikke kan have Indflydelse paa Forholdet til Tredjemand, vil Skipperen dog ved saadan Undladelse kunne paadrage sig Ansvar, efter Omstændighederne Erstatningspligt overfor Kederiet. — At Skipperen, naar han maa rejse Penge og ikke kan afvente Kederiets Ordre, bør søge dem tilvejebragt paa den billigste Maade, forstaa sig af sig selv; det fortjener imidlertid at fremhæves, hvad der udtales i Slutningen af Paragraffen, at kun i yderste Nød maa Skipperen sælge af Ladningen. Naar Skipperen maa rejse Penge, skal han altsaa først forsøge at laane dem — efter Omstændighederne paa Bodmeri — derefter kan han sælge af Kederens Gods, det er af Kederens indladede Gods eller af Skibets uindærlige Tilbehør og Inventarium, men kun i sidste Række tilstedes det at skaffe Penge ved Salg af Ladningen, det vil sige det indladede Gods, der tilhører andre end Kederiet.

I §§ 53—57 gives Regler for Skipperens Stilling overfor Ladningsejerne, hans Forpligtelse til at varetage deres Interesse og hans Berettigelse til efter Omstændighederne at handle for dem og disponere over deres Gods. Hovedreglen er den, at Skipperen ikke blot er Kederens men ogsaa Ladningsejernes Repræsentant. Forsaavidt er der ikke lidet Overensstemmelse imellem de Regler, der gælde med Hensyn til hans Forhold til Kederen, og dem, der gælde med Hensyn til hans Forhold til Ladningsejerne. Herved maa imidlertid bemærkes, at netop fordi Skipperen har selvstændig og paa eget Ansvar at varetage fleres Interesser, der mulig kunne være modstridende, kan han ikke være bunden til at høre sig for en enkelt ensidige Instruks; om han end bør indhente Ordre, saavidt muligt, naar der er Spørgsmaal om at træffe vigtige Forholdsregler, gælder det dog, at hans Ansvar overfor andre, Kedere eller andre Ladningsejere — thi der kan jo være flere — efter Omstændighederne kan gøre det til Pligt for ham at handle paa en anden Maade end den enkelte maatte forlange. I § 53 udtales det nu først, at Skipperen skal varetage Ladningsejernes Interesse, og i naturlig Forbindelse dermed